

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 3 (83) marzec 2018

ASF

- streszczenie
wykładu
prof. Pejsaka
na targach
FERMA

O problemach rolników

- debata na targach Ferma i w Sejmiku

str. 8-9

Rekomendacja odmian

- w województwie łódzkim

str.10-11

Wesołych Świąt!

- wielkanocne inspiracje

str. 15-16

Spis treści

Aktualności

Pomocnik rolnika

.....str. 5

Paliwo rolnicze

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Prawnik radzi

Zbycie nieruchomości rolnej

.....str. 7

Temat numeru

Debata na targach FERMA

.....str. 8

Debata w Sejmiku

.....str. 9

Dobre praktyki w rolnictwie

Rekomendacja odmian

.....str. 10-11

Aktualna sytuacja ASF

.....str. 12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

Karta Dużej Rodziny

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Symbolika Wielkanocy

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Stowarzyszenie „Stokrotka”

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Fotolia by Adobe

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,
ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,
tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:
www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów, pok. 9	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	Siedziba BGŻ ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bplask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Jarosław Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510 474 725 bpleczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bplowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Sałata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020 Andrespol	510 474 874 bplodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Jacek Koziański Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 5 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bppiorkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddebice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30 98-200 Sieradz	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	Rynek 1/27 98-400 Wieruszów	602 798 309 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski Al. 3 Maja 33	44/649-69-29, 649-69-80 piotkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 belchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Senatorska 25	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Przyrynek 16	46/837-00-79 lowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Wielkanocny Pacierz

Wielki Post to szczególny czas w życiu Kościoła, ale także i w życiu każdego z nas, którzy jesteśmy tym Kościołem, którzy zmierzamy do spotkania z Chrystusem Zmartwychwstałym. Przede wszystkim to czas pokuty, umartwienia i wdzięczności Jezusowi za Jego miłość okazaną przez dobrowolny wybór męki i śmierci. Ten okres powinien skłaniać nas do głębszej refleksji nad wielką miłością Boga do człowieka okazaną w osobie Jezusa. To też czas większej modlitwy, gorliwszej i zdecydowanej głębiej przeżywanej. To jest czas, kiedy powinna docierać do nas prawda, że Pan cierpi, że został wzgardzony przez ludzi. A to jest zawsze bardzo bolesne i rodzi wielkie współczucie. I ten ból zadany Jezusowi przez ludzi powinien skłaniać do refleksji, że człowiek potrafi pogardzić Bogiem, odrzucić Go i wybrać drogę łatwiejszą, która tak naprawdę prowadzi donikąd. I pewnie trzeba pamiętać, że wielka miłość Boga do człowieka, okazana w tym czasie, jest bardzo konkretna i przemawiająca.

Jak często gonimy za własną koncepcją życia, szukamy własnych rozwiązań codziennych problemów, co zwykle kończy się frustracją, niezadowolaniem, ociężałością i trudem nie do zniesienia. W końcu, jeśli jest w nas kruszyna wiary stajemy ze swoją bezradnością i słabością, prosząc Jezusa, by coś uczynił z naszym życiem, by pokazał nowe rozwiązania, nową koncepcję życia. W czasie Wielkiego Postu mamy szczególną możliwość zwrócić się do Pana, aby odpowiedział na naszą prośbę, aby pozwolił nam dostrzec, że nasz wysiłek musi umrzeć, by móc się otworzyć i całkowicie oddać mocy łaski Bożej. To właśnie w Wielkim Poście mamy okazję stanąć w prawdzie przed sobą, odnaleźć wszystko czego nie widzimy na pierwszy rzut oka. Pan Bóg pokazuje nam jak patrzeć na siebie, by móc stawać się lepszymi. Jezus na pustyni daje nam przykład jak wygrywać walkę ze złem, które kuśi nas w naszym życiu.

Czym jest dla nas Wielki Post?

Czy jest czasem walki, walki ze sobą, z naszymi słabościami, walki o relacje z Bogiem? Walka z tym wszystkim jest ogromnie trudna, a czas Wielkiego Postu sprawia, że mamy dodatkową motywację, aby zmieniać siebie, aby nasz kontakt z Bogiem był coraz lepszy. Dążmy do tego w tym czasie, by móc po 40 dniach powiedzieć, że nasza miłość do Boga i drugiego człowieka jest większa, że coś się w moim życiu zmieniło.

Wielki post powinien być czasem zatrzymania, spojrzenia na własne życie z innej perspektywy, badania go przez pryzmat Boga. Wtedy wyraźniej widać co jest nie tak, gdzie są nasze braki, co możemy poprawić czy zmienić. Powinniśmy w tym czasie szczególnie skupić się na naszej więzi z Bogiem i naprawiać to, co sprawia, że się od Niego oddalamy.

W naszym codziennym życiu zabiegamy o wiele i łatwo stracić z oczu prawdziwy cel. Wielki Post i okres wielkanocny to najlepszy czas, by uświadomić sobie, że nikt z nas nie jest idealny – wszyscy musimy się nawrócić. Nie sprowadzamy zatem Wielkiego Postu do pustego żołądka, bo nie o to w nim chodzi. W tym czasie otrzymujemy przecież znacznie więcej – liturgia podsuwa nam liczne wskazówki, które Bóg zostawił dla

nas w Piśmie Świętym. Dzięki nim możemy zacząć wszystko od nowa, wybrać drogę ku życiu oraz zrealizować prawdziwy cel Wielkiego Postu i Zmartwychwstania: odzyskać daną nam od Boga wolność.

Ksiądz Jan Twardowski w wierszu „Wielkanocny Pacierz” pisze:

Nie umiem być srebrnym aniołem –

ni gorejącym krzakiem –

tyle Zmartwychwstań już przeszło –

a serce mam byle jakie.

Tyle procesji z dzwonami –

tyle już Alleluja –

a moja świętość dziurawa

na ćwiartce włoska się buja.

Wiatr gra mi na kościach mych psalmy

jak na koślawej fujarce –

żeby choć papież spojrział

na mnie – przez białe swe palce.

Żeby choć Matka Boska

przez chmur zabite wciąży deski –

uśmiech mi Swoją zesłała

jak ptaszka we mgłę niebieskiej.

I wiem, gdy łzę swoją trzymam

jak złoty kamyk z procy –

zrozumie mnie mały Baranek

z najcichszej Wielkiej Nocy.

Pyszczyk położy na rękę

sumienia wywróci podszewkę –

serca mojego ocali

czerwoną chorągiewkę.

Okres wielkanocny w szczególny sposób sprzyja refleksji nad naszym życiem, które, gdyby Chrystus nie Zmartwychwstał, nie miałoby sensu. Wielu z nas przeżyło kolejne rekolekcje wielkopostne, odbyło dobrą spowiedź wielkanocną i żyje z silnym postanowieniem zmiany swojego życia, jego poprawy. Jak trudno zmienić nasze życie, nasze przyzwyczajenia i słabości, uświadamiamy sobie na każdym kroku, szczególnie zaś w momencie spotkania z drugim człowiekiem, kiedy to do głosu dochodzą nasza pycha, egoizm, zazdrość. Po Zmartwychwstaniu żadna sytuacja, choćby najbardziej zagmatwana, nie jest całkowicie beznadziejna – ani żadna choroba, ani niepełnosprawność, ani kryzys w relacjach małżeńskich czy zawodowych, ani wina czy błąd.

Człowiek zawsze może zacząć na nowo, wypłynąć w rejs ku nieznanym łądom, rozpocząć nowe życie.

Niech pusty grób Chrystusa przemówi do nas, że po każdym „wielkim piątku” naszego życia, przychodzi zawsze poranek powstania. Niech chwalebnie tryumfujący Zbawiciel udziela nam sił do odrzucania tych kamieni, które nas przygniatają i przytłaczają i nie pozwalają wyjść z naszych ciemności, by wkroczyć w nowe życie.

Wszystkim obfitych łask od Zmartwychwstałego Pana!

ks. Jarosław Leśniak

Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej

Szanowni Państwo,

Święta Wielkanocne to najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie, upamiętniające misterium paschalne Jezusa Chrystusa. To również symbol wszelkiego odrodzenia, tryumfu światła nad ciemnością. W tym wyjątkowym czasie, pewnej celebracji przygotowań przede wszystkim tych duchowych, życzę Państwu by okres Wielkiej Nocy był momentem refleksji, spokoju i wzajemnej życzliwości. By chwile spędzone w gronie tych, których kochamy najbardziej były dla nas wszystkich czasem dającym otuchę i siłę w przewycięzaniu trudności.

W imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego: Andrzeja Komali, Ewy Bednarek, Mariusza Cheby, Dariusza Kowalczyka i swoim własnym, życzę Państwu radosnych Świąt Wielkanocnych i smacznego jajka!

Dariusz Kowalczyk

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

Delegatowi Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
na Walne Zgromadzenie IRWŁ

Panu Dariuszowi Kowalczykowi

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

MATKI

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Rada Powiatowa IRWŁ w Łęczycy

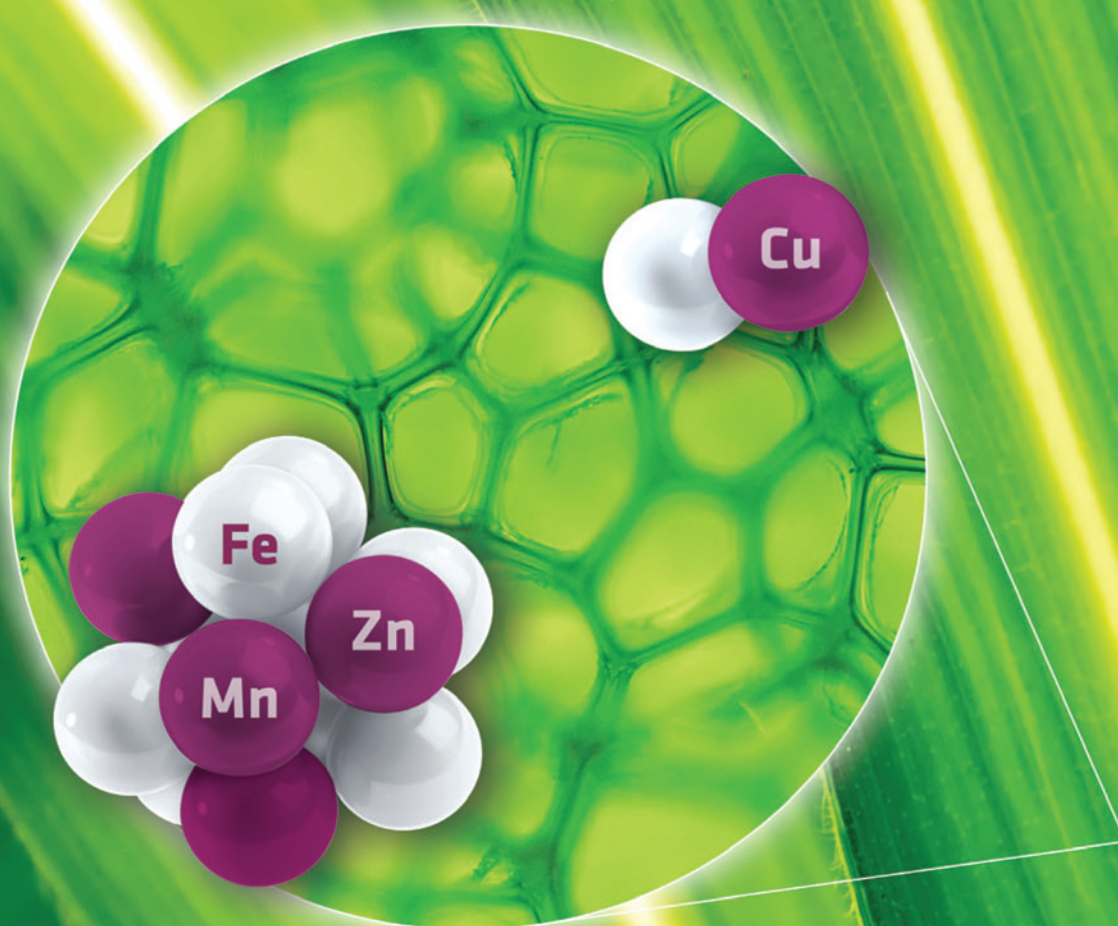
Delegatowi Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
na Walne Zgromadzenie IRWŁ

Panu Jerzemu Wróblowi

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

ŻONY

składa Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Rada Powiatowa IRWŁ w Sieradzu

Nawozy dolistne ADOB®

Siła nauki.

Zalecenia uprawowe

rzepak

Basfoliar® 2.0
12-4-6+5 5 l/ha

Basfoliar® 2.0
12-4-6+5 5 l/ha

Solubor® DF
lub ADOB® Bor 1,5 kg/l/ha

Solubor® DF
lub ADOB® Bor 1,5 kg/l/ha

ADOB® Mn
IDHA 1 kg/ha

ADOB® Mn
IDHA 1 kg/ha

ADOB® 2.0 Mo 0,1 l/ha

ADOB® 2.0 Mo 0,1 l/ha

Basfoliar® 2.0
36 Extra 5 l/ha

Basfoliar® 2.0
36 Extra 5 l/ha

Solubor® DF
lub ADOB® Bor 1,5 kg/l/ha

Solubor® DF
lub ADOB® Bor 1 kg/l/ha

ADOB® 2.0 Zn
IDHA 0,5 kg/ha

ADOB® Siarka 2 kg/ha

ADOB® 2.0 Fe
IDHA 0,5 kg/ha

Jesień

Wiosna

4-8 liści

Ruszenie wegetacji

2 tygodnie po 1. zabiegu

Zielony pąk

Nawozy typu ADOB® 2.0 i Basfoliar® 2.0 stanowią kompleksowy i skuteczny program dolistnego nawożenia rzepaku. Ich skład zawiera bogaty zestaw makro- i mikroelementów, specjalnie dopasowany do potrzeb uprawy.

Teraz dostępna jest także nowa generacja nawozów – ADOB® 2.0 Basfoliar® 2.0

Konieczne pilne przepisy o pomocnikach rolników

W związku z pracami Rady Ministrów nad projektem ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw, Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych zwrócił się do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o poparcie przepisów zawartych w tym projekcie i pilne wprowadzenie w życie nowego rodzaju umowy pomiędzy rolnikiem i pomocnikiem rolnika.

Przekazano, że ze względu na charakter pracy w rolnictwie, a szczególnie w ogrodnictwie i okresowe nasilenie pilnych prac sezonowych konieczne jest krótkotrwałe zatrudnienie osób do pomocy w gospodarstwie rolnym.

Umowa o pomocy przy zbiorach owoców, zawarta pomiędzy rolnikiem prowadzącym gospodarstwo rolne a osobą świadczącą pomoc przy zbiorach, zwaną pomocnikiem, przewiduje zabezpieczenie społeczne dla osoby pomagającej rolnikowi. Pomocnik rolnika będzie uprawniony do jednorazowego odszkodowania z ubezpieczenia wypadkowego, chorobowego i macierzyńskiego.

Samorząd rolniczy poparł projektowane rozwiązanie, ponieważ wychodzą one naprzeciw oczekiwaniom rolników, a szczególnie sadowników, którzy opierają swoją działalność na sezonowej pomocy dodatkowych osób.

Biorąc to pod uwagę, a także mając na uwadze szerokie konsultacje z organizacjami rolniczymi projektu ustawy przeprowadzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwrócono się o opinię popierającą do przedmiotowego projektu i przedłożenie opinii samorządu rolniczego na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego.

6 marca 2018 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników oraz niektórych innych ustaw, przedłożony przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Najważniejsza zmiana dotyczy zabezpieczenia społecznego pomocników rolnika, pracujących przy zbiorach w gospodarstwie rolnym. Dotyczy to zwłaszcza takich gatunków owoców i warzyw, które dojrzewają jednocześnie w krótkim okresie czasu i muszą być zbierane ręcznie ze względu na dużą podatność na zniszczenie i zepsucie. W sytuacjach wymagających wsparcia przy zbiorach nagminnie stosowane są umowy o dzieło, które nie zabezpieczają osób przy nich pracujących i nie przystają do charakteru prowadzonej pracy. Dlatego zaproponowano, aby podstawą świadczenia pomocy przy zbiorach był nowy rodzaj umowy cywilnoprawnej, zawieranej przez rolnika (prowadzącego gospodarstwo rolne) z osobą pomagającą przy zbiorach (pomocnikiem rolnika).

Najważniejsza zmiana dotyczy zabezpieczenia społecznego pomocników rolnika, pracujących przy zbiorach w gospodarstwie rolnym. Dotyczy to zwłaszcza takich gatunków owoców i warzyw, które dojrzewają jednocześnie w krótkim okresie czasu i muszą być zbierane ręcznie ze względu na dużą podatność na zniszczenie i zepsucie. W sytuacjach wymagających wsparcia przy zbiorach nagminnie stosowane są umowy o dzieło, które nie zabezpieczają osób przy nich pracujących i nie przystają do charakteru prowadzonej pracy. Dlatego zaproponowano, aby podstawą świadczenia pomocy przy zbiorach był nowy rodzaj umowy cywilnoprawnej, zawieranej przez rolnika (prowadzącego gospodarstwo rolne) z osobą pomagającą przy zbiorach (pomocnikiem rolnika).

Umowa o pomocy przy zbiorach będzie stosowana do czynności obejmujących:

- zbieranie owoców lub warzyw;
- usuwanie zbędnych części roślin;
- klasyfikowanie lub sortowanie zerwanych lub zerbranych owoców lub warzyw, lub wykonywanie innych czynności mających na celu przygotowanie tych owoców lub warzyw do transportu, przechowywania lub sprzedaży;
- wykonywanie innych czynności związanych z pielęgnowaniem i poprawą jakości plonów.

Umowa o pomocy przy zbiorach (na odpłatne wykonywanie tych prac) będzie zawierana na okres nie dłuższy niż 120 dni w ciągu roku kalendarzowego. Rolnik będzie zgłaszał pomocników do ubezpieczenia w ciągu 7 dni od rozpoczęcia świadczenia pracy.

Rolnik, w którego gospodarstwie pomocnik będzie wykonywał czynności określone w umowie o pomocy przy zbiorach, będzie opłacał za pomocnika składki na ubezpieczenie wypadkowe oraz zdrowotne (za dany miesiąc do 15 dnia następnego miesiąca). W zamian pomocnik będzie miał prawo do jednorazowego odszkodowania, w sytuacji gdyby doszło do wypadku w gospodarstwie rolnym w związku z wykonywaniem przez niego czynności określonych w umowie o pomocy przy zbiorach oraz dostęp do ochrony zdrowia. Składki na ubezpieczenie zdrowotne rolnik będzie opłacał za pomocnika w wysokości takiej jaka jest przewidziana za domowników rolników prowadzących działalność wyłącznie w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej.

Projekt ustawy został skierowany do dalszych prac w Parlamencie.

Źródło: KRIR, MRiRW

Czy doczekamy się większej stawki i wyższego limitu w paliwie rolniczym?

Samorząd rolniczy co roku podnosi temat zwiększenia stawki oraz limitu zużycia paliwa rolniczego zużytego na 1 ha użytków rolnych. W odpowiedzi na te wnioski

resort rolnictwa bezustannie informował, że ze względu na ograniczone środki budżetowe możliwe do zaangażowania na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie

oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, nie jest możliwe zwiększenie stawki ani limitu zużycia oleju napędowego na 1 ha użytków rolnych. Niemniej jednak temat ten jest ciągle podnoszony przez rolników w całym kraju, którzy takich wyjaśnień nie przyjmują. Zarząd KRIR zwrócił się ponownie do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie działań w przedmiocie zmiany stawki zwrotu oraz górnego limitu zwrotu podatku akcyzowego.

Źródło: KRIR

REKLAMA

PPHU **ASPOL**

W ofercie :

- Zakupowanie węży hydraulicznych
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Oleje i smary
- Łożyska

Zapraszamy do odwiedzin sklepu internetowego
www.aspol.agro.pl

Świątniki 61
95-200 Pabianice
tel. 782 061 000

WARYNSKI Origin

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

Działania izby rolniczej – luty 2018

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele rolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Należy zaznaczyć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco obserwuje sytuację w rolnictwie. Niewątpliwie największym problemem producentów trzody chlewnej jest zagrożenie ASF. W tym temacie Zarząd IRWŁ podjął liczne działania interweniując zarówno u Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Ministra Środowiska m.in. o podjęcie wszelkich działań w celu całkowitej redukcji populacji dzików na terenach, gdzie prowadzona jest hodowla trzody chlewnej. Ponadto odbyły się spotkania rolników z Powiatowymi Lekarzami Weterynarii na temat bioasekuracji, aktualnej sytuacji epizootycznej związanej z występowaniem Afrykańskiego Pomoru Świń na terytorium Polski oraz UE.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów:

- dotyczącej kryteriów oceny ofert składanych przez rolników indywidualnych w przetargach ograniczonych ofert pisemnych na dzierżawę gruntów Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa,

czącej produkcji w rolnictwie ekologicznym oraz sposobu jego przekazywania,

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyło się 8 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 7.02.2018r. w Poddębicach, w dniu 8.02.2018r. w Koluszach, w dniu 15.02.2018r. w Brzezinach i w Zduńskiej Woli, w dniu 17.02.2018r. w Łasku, w dniu 26.02.2018r. w Sieradzu, w dniu 27.02.2018r. w Opocznie, w dniu 28.02.2018r. w Kutnie. Delegaci rozmawiali o bieżących sprawach w rolnictwie, szczególnie o zagrożeniu ASF, bioasekuracji oraz zapoznali się z zasadami wypełnienia wniosku o dopłaty bezpośrednie za pomocą aplikacji e-wniosek Plus.

Konferencje/ targi/ spotkania/

W dniu 9 lutego 2018 roku w Grabicy (powiat piotrkowski) w sali OSP, odbyło się spotkanie rolników - hodowców trzody chlewnej z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Rafałem Romanowski oraz z Podsekretarzem Stanu w Ministerstwie Środowiska, Głównym Konserwatorem Przyrody - Andrzejem Szweda-Lewandowskim. Organizatorami i uczestnikami spotkania byli: Robert Telus - Poseł na Sejm RP, Wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, reprezentujący także NSZZ Solidarność IR, Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - Bronisław Węglewski, Wójt Gminy Grabi-

ce Rada Powiatowa IRWŁ w Wieruszowie wraz ze Starostą Wieruszowskim, Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Sieradzu, Zarządem Okręgowym Polskiego Związku Łowieckiego w Sieradzu, ŁODR zs. w Bratoszewcach Oddział Kościerzyn zorganizowali konferencję nt. Afrykański Pomór Świń - realne zagrożenie dla gospodarki.

Natomiast w dniu 15 lutego 2018 roku w Starostwie Powiatowego w Łasku w sali konferencyjnej odbyła się konferencja na temat aktualnej sytuacji epizootycznej związanej z występowaniem i zwalczaniem na terytorium polskim Afrykańskiego Pomoru Świń. Dyskusja dotyczyła m. in. aktualnej sytuacji epizootycznej związanej z występowaniem Afrykańskiego Pomoru Świń na terytorium Polski oraz UE; bioasekuracji - najskuteczniejsza ochrona przed Afrykańskim Pomorem Świń, narzędzi i mechanizmów ograniczenia populacji dzika na terytorium Polski ze szczególnym uwzględnieniem terenu województwa łódzkiego; działań administracyjnych związanych z zapobieganiem i zwalczaniem Afrykańskiego Pomoru Świń; pomocy z tytułu zaprzestania produkcji wieprzowiny przez posiadaczy świń utrzymujących nie więcej niż 50 świń.

W dniu 17 lutego 2018r. podczas Targów FERMA 2018 w Auli EXPO po raz kolejny Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zorganizowała debatę rolniczą na temat „Rolnictwo energią gospodarki – problemy i perspektywy”. Gospodarzem debaty był Bronisław Węglewski – Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi reprezentowała Ewa Lech – Podsekretarz Stanu. Więcej informacji o debacie na stronie 8 i 9.

Z inicjatywy Zarządu IRWŁ rolnicy z terenu województwa łódzkiego mieli możliwość bezpłatnego dojazdu oraz uczestnictwa w Targach FERMA 2018 w Łodzi.

W dniach 27-28.02.2018r. w ramach SME ORGANICS odbyła się wizyta terenowa w województwie łódzkim, podczas której partnerzy i interesariusze uczestniczyli w sesji plenarnej oraz zwiedzili m.in. firmę BiFIX w Tuszynie zajmującą się produkcją herbat owocowych, ziołowych, konfekcjonowaniem suszy i suszarnictwem oraz zakład produkcyjny win ekologicznych Jantoń w Dobroiniu. W drugim dniu wizyty w siedzibie Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach odbyła kolejna sesja plenarna w której Dyrektor Biura IRWŁ- Jerzy Kuzański przedstawili prezentację na temat „Rolnictwo energią regionu łódzkiego – Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego od 20 lat razem z rolnikami”.

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Wzorem lat ubiegłych również w tym roku rolnicy mogą skorzystać z pomocy pracowników IRWŁ przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie oraz wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 45 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Spotkanie w Grabicy - Tomasz Kowalski - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Piotrkowie Tryb.

- ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych,

- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym” objętym PROW na lata 2014 - 2020,

- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach działania „Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami” objętego PROW na lata 2014 - 2020,

- rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesienie gruntów innych niż rolne” objętym PROW na lata 2007 - 2013,

- ustawy o restrukturyzacji zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne,

- obwieszczenia MRiRW w sprawie krajowego planu działania na rzecz ograniczenia ryzyka związanego ze stosowaniem środków ochrony roślin na lata 2018-2020,

- rozporządzenia MRiRW w sprawie zakazu stosowania odmiany kukurydzy MON 810,

- rozporządzenia MRiRW w sprawie wzoru formularza wykazu producentów, którzy spełnili wymagania doty-

ca - Krzysztof Kuliński. W spotkaniu uczestniczyli m.in. Dyrektor OT KOWR Łódź - Janusz Ciesielski, Dyrektor ŁODR zs. w Bratoszewicach - Marek Sarwa, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim - Paweł Śpiewak, Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Piotrkowie Trybunalskim - Tomasz Kowalski, Dyrektor Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. - Jerzy Kuzański. Powiat piotrkowski jest drugim co do wielkości zagłębiem trzody chlewnej (po powiecie żuromińskim) w kraju. W czasie spotkania dyskutowano o metodach zwalczania Afrykańskiego Pomoru Świń. Poruszone problem zabezpieczania stad hodowlanych przed wirusem ASF, zwracano uwagę na zagadnienia związane ze zwalczaniem choroby. Zaprezentowano także metody mogące ograniczyć rozprzestrzenianie się tej, groźnej dla trzody chlewnej, choroby.

W dniu 12.02.2018 roku w Starostwie Powiatowym w Tomaszowie Maz. odbyło się spotkanie poświęcone aktualnej sytuacji epizootycznej związanej z występowaniem i zwalczaniem na terytorium Polski Afrykańskiego Pomoru Świń. Konferencja odbyła się pod patronatem Starosty Tomaszowskiego Mirosława Kuklińskiego a współorganizatorami była m. in.: Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Tomaszowie Maz., członek Zarząd IRWŁ - Dariusz Kowalczyk.

W dniu 13 lutego 2018r. w Centrum Kultury Wsi Łubni-

ZBYCIE NIERUCHOMOŚCI ROLNEJ PRZEZ NABYWCĘ PRZED UPŁYWEM OKRESU PRZEWIDZIANEGO W ART. 2b ust.1 USTAWY O KSZTAŁTOWANIU USTROJU ROLNEGO BEZ ZGODY SĄDU POD PEWNYMI WARUNKAMI

Ustawa z dnia 11 kwietnia 2003r. (tj. Dz.U. z 2017r. poz.2196) o kształtowaniu ustroju rolnego wprowadziła w art. 2b określiła obowiązki nabywcy nieruchomości rolnej.

Do obowiązków nabywcy nieruchomości rolnej należy:

1. prowadzenie gospodarstwa rolnego w skład którego weszła nabyta nieruchomość rolna przez co najmniej 10 lat licząc od dnia nabycia

2. w przypadku gdy nabywcą jest osoba fizyczna, nabywca zobowiązany jest prowadzić gospodarstwo osobiście.

W art. 2b ust.2 ustawodawca wyraźnie wskazał, że w okresie 10 lat, o którym mowa w art.2b ust.1 ww. ustawy, nabyta nieruchomość nie może być zbyta ani oddana w posiadanie innym podmiotom.

Ustawodawca w art. 2b ust.3 i ust.4 ww. ustawy przewidział jednak wyjątki w sytuacji, gdy nabywca nieruchomości z przyczyn losowych, niezależnych od nabywcy nie będzie mógł wywiązać się z obowiązku prowadzenia gospodarstwa przez 10 lat licząc od momentu nabycia nieruchomości rolnej. Wyjątek opisany w art. 2b ust.3 ustawy polega na możliwości ubiegania się przez nabywcę o wyrażenie zgody na dokonanie czynności prawnej polegającej na zbyciu bądź oddaniu w posiadanie innym podmiotom nieruchomości rolnej, którą nabył przed upływem 10 lat licząc od dnia przeniesienia własności tej nieruchomości. Zgody na zbycie nieruchomości rolnej lub jej oddanie w posiadanie innej osobie udziela sąd powszechny.

Natomiast wyjątek opisany w art.2b ust.4 ww. ustawy polega na tym, że zgoda sądu na zbycie nieruchomości przed upływem 10 lat licząc od jej nabycia, nie jest wymagana w przypadku gdy zbycie następuje na rzecz osób wymienionych a art.2a ust.3 pkt1 czyli osób bliskich.

Wobec takich zapisów ustawy pojawił się problem czy w każdym wypadku, kiedy nabywca nieruchomości rolnej zamierza ją zbyć lub oddać w posiadanie innemu podmiotowi, przed upływem 10 lat od jej nabycia, musi wystąpić do właściwego sądu o wyrażenie zgody na jej zbycie lub oddanie w posiadanie?

Wątpliwości te rozwił Sąd Najwyższy w Uchwale z 22 czerwca 2017r. sygn.akt III CZP 24/17. Sąd Najwyższy stwierdził, że „Zbycie nieruchomości rolnej przez nabywcę przed upływem okresu przewidzianego w art.2b ust.1 ustawy z dnia 11 kwietnia 2003r. o kształtowaniu ustroju rolnego (tj. Dz.U. z 2016r. poz.2052) osobie bliskiej w rozumieniu art.2 pkt.6 wymienionej ustawy nie wymaga zgody sądu wydanej na podstawie art. 2b ust.3 tej ustawy”.

Sąd Najwyższy podjął ww. uchwałę po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 22 czerwca 2017r. zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy w Tarnowie.

Uchwała została podjęta w następującym stanie faktycznym. Nabywca kupił nieruchomość rolną wspólnie z żoną w dniu 8 lipca 2016r. w celu powiększenia rodzinnego gospodarstwa rolnego. Jednakże ze względu na stan zdrowia nabywcy nie mogli już prowadzić gospodarstwa rolnego i zamierzali przejść na emeryturę. Warunkiem uzyskania emerytury rolniczej jest zbycie gospodarstwa rolnego i zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej. Nabywcy

postanowili nabytą w dniu 8 lipca 2016r. nieruchomość rolą przekazać jednemu ze swoich synów, który prowadził działalność rolniczą. Notariusze odmówili sporządzenia aktu notarialnego darowizny na rzecz syna bez uprzedniej zgody sądu o której mowa w art.2b ust.3 ww. ustawy. Nabywca wystąpił zatem do sądu rejonowego o wyrażenie zgody na zbycie nieruchomości w drodze czynności prawnej jaką jest umowa darowizny. Postanowieniem właściwy Sąd Rejonowy oddalił wniosek, gdyż uznał, że zbycie przez wnioskodawcę i jego żonę (nabywcę) na rzecz syna nieruchomości rolnej kupionej w dniu 8 lipca 2017r nie wymaga zgody sądu, gdyż syn jest osobą bliską w rozumieniu art.2 pkt 6 ww. ustawy, a zbycie gospodarstwa rolnego osobie bliskiej jest przypadkiem opisanym w art. 2b ust.4 cyt. ustawy.

Sąd Okręgowy w Tarnowie rozpoznając apelację od Postanowienia Sądu Rejonowego powziął wątpliwości co do wykładni art. 2b ust.4 ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego i w związku z tym zwrócił się do Sądu Najwyższego o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego.

W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy stwierdził, że „W dniu 1 maja 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. z 2016 r., poz. 585). Ustawą tą gruntownie i radykalnie znowelizowano przepisy ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. (...)

Za ściśnięciem przewidzianego w art. 2b ust. 4 u.k.u.r. wyjątku odnoszącego się do osób bliskich tylko do przypadków, w których pierwszy nabywca nieruchomości rolnej po wejściu w życie omawianej nowelizacji był osobą bliską zbywcy, a więc za niestosowaniem się tego wyjątku do kolejnego zbycia nieruchomości rolnej, gdy - jak w niniejszej sprawie - wcześniejsze nabycie nieruchomości rolnej przez zbywcę nastąpiło od osoby obcej, nie przemawia samo brzmienie ustawy; dopiero zestawienie art. 2b ust. 4 z ust. 1 i 2 u.k.u.r. może sugerować taki wniosek. Niewątpliwie nabywca po dniu 30 kwietnia 2016 r. nieruchomości rolnej od osoby bliskiej nie podlega rygorom określonym w art. 2b ust. 1 i 2 u.k.u.r., można więc a contrario wnosić, że nabywca po dniu 30 kwietnia 2016 r. nieruchomości rolnej od osoby obcej podlega wskazanym rygorom. Skoro w pierwszym przypadku o niepodleganiu nabywcy tym rygorom decyduje charakter więzi rodzinnej między zbywcą a nabywcą - pozostawanie w relacji osób bliskich w rozumieniu ustawy - to również w drugim przypadku tylko rodzaj relacji między zbywcą a nabywcą, czyli brak więzi rodzinnej, powinien przesądzać o podleganiu nabywcy wskazanym rygorom. Nabywca nie powinien zatem móc przed upływem terminu określonego w art. 2b ust. 1 u.k.u.r. ważnie zbyć nabytej nieruchomości zarówno osobie obcej, jak i bliskiej, bez zgody sądu, o której mowa w art. 2b ust. 3 u.k.u.r.

Jednym z deklarowanych w preambule ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego celów nowelizacji ustawy jest ochrona i rozwój rodzinnych gospodarstw rolnych jako podstawy ustroju rolnego Polski (art. 23 Konstytucji). Artykuł 2b ust. 4 u.k.u.r. wiąże się niewątpliwie z tym celem; powiązane z nim są także art. 2a ust. 3 pkt 1 lit. a, art. 3 ust. 5 pkt 1 lit. c, art. 3a ust. 2 pkt 2, art. 3b ust. 6 pkt 1 i 2 i art. 4 ust. 4 pkt 2 lit. b. Wszystkie, (...) uwalniają całkowicie obrót prawny wewnątrz wspólnoty rodzinnej, czyli między osobami bliskimi w rozumieniu

art. 2 pkt 6, od licznych, obowiązujących poza tym restrykcji. W szczególności art. 2a ust. 3 lit. a wyłącza w stosunku do osoby bliskiej, wynikający z art. 2a ust. 1 zakaz nabycia nieruchomości rolnej przez osobę niebędącą rolnikiem, jak też przewidziane w art. 2a ust. 2 ograniczenie powierzchni nieruchomości rolnej, która może być przedmiotem nabycia.

W przypadku występującym w zagadnieniu prawnym (przyp. aut.) osoba bliska mogłaby więc ze względu na wyjątek zastrzeżony w art. 2a ust. 3 lit. a nabyć nieruchomość rolną bez konieczności uzyskania na to zgody wyrażonej w decyzji właściwego organu (art. 2a ust. 4), choćby nie była rolnikiem, jak też bez względu na powierzchnię nabywanej nieruchomości, ale zarazem nie mogłoby - przy restrykcyjnej wykładni art. 2b ust. 4 - dojść w takim przypadku do transakcji bez zgody sądu, wymaganej przez art. 2b ust. 3, ponieważ właściciel nieruchomości ze względu na jej nabycie od osoby obcej podlegałby ograniczeniom przewidzianym w art. 2b ust. 1 i 2; obowiązany byłby przez 10 lat od chwili nabycia osobiście prowadzić gospodarstwo na tej nieruchomości.

Sprzeczność ta przemawia przeciwko restrykcyjnej wykładni art. 2b ust. 4 i na rzecz stanowiska zajętego przez Sąd Rejonowy. Jeżeli ogólnym założeniem ustawy znajdującym wyraz w wielu jej przepisach jest całkowite uwolnienie obrotu prawnego wewnątrz wspólnoty rodzinnej od obowiązujących poza tym co do zasady ograniczeń, jak np. od restrykcji ustanowionych w art. 2a ust. 1 i 2, to ewentualne wątpliwości co do zakresu zastosowania art. 2b ust. 4 powinny być rozstrzygnięte na rzecz stanowiska uwalniającego ten obrót także od obwarowanych surową sankcją nieważności ograniczeń czynności obrotu ustanowionych w art. 2b ust. 1 i 2. Nie ma racjonalnych argumentów do radykalnie odmiennego ukształtowania sytuacji prawnej właściciela nieruchomości rolnej w relacji z osobami bliskimi w zależności od tego, czy nabył on tę nieruchomość od osoby bliskiej, czy od osoby obcej. Niewątpliwie właściciel nieruchomości rolnej, który ją nabył od osoby bliskiej, nie musi osobiście prowadzić gospodarstwa rolnego ani nie podlega żadnym czasowym ograniczeniom w zbyciu nabytej nieruchomości rolnej. Może więc w szczególności przenieść własność tej nieruchomości na swoich następców w obrębie rodziny w każdym czasie, bez konieczności uzyskania zgody sądu i wykazywania uzasadniających to losowych przyczyn. Pozbawienie takiej możliwości właściciela nieruchomości rolnej, który nabył ją od osoby obcej, nie daje się pogodzić z założeniem znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, jakim było „wzmocnienie ochrony i rozwoju gospodarstw rodzinnych, które w myśl Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowią podstawę ustroju rolnego Rzeczypospolitej Polskiej”. Wykładnia zatem art. 2b ust. 4 u.k.u.r. pozbawiająca takiej możliwości właściciela nieruchomości rolnej, który ją nabył od osoby obcej, pozostaje w sprzeczności ze wskazanym założeniem wywodzonym z Konstytucji.” (Opublikowano: OSNC 2018/3/30, LEX nr 2308315).

Zatem powyższa uchwała Sądu Najwyższego rozstrzyga wątpliwości co możliwości zbycia nieruchomości rolnej przed upływem 10 lat licząc od dnia jej nabycia, bez uprzedniej zgody właściwego Sądu, na rzecz osoby bliskiej w rozumieniu art. 2 pkt.6.

Lilla Perka
Radca prawny IRWŁ

O problemach rolników z województwa łódzkiego

Debata Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na targach FERMA 2018

W dniach 16-18 lutego br. odbyła się kolejna już edycja targów FERMA 2018 - XVIII Międzynarodowe Targi FERMA Bydła oraz XXI Międzynarodowe Targi FERMA Świń i Drobiu. Tradycyjnie już w drugi dzień targów Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wspólnie z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi zorganizowała debatę pt. „Rolnictwo energią gospodarki – problemy i perspektywy”. Debatę prowadził Prezes IRWŁ - Bronisław Węglewski. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi reprezentowała Ewa Lech – Podsekretarz Stanu.

W debacie uczestniczyli rolnicy z województwa łódzkiego i ościennych oraz delegaci Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, przedstawiciele rad powiatowych. Wśród zaproszonych gości byli również: Wiktor Szmulewicz – Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych, Poseł Robert Telus – Wiceprzewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dr Roman Owecki – Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii, Janusz Ciesielski – Dyrektor OT KOWR w Łodzi, Grzegorz Franczak – z-ca Dyrektora ARiMR OR w Łodzi, Marek Sarwa – Dyrektor ŁODR w Bratoszowicach, Andrzej Górczyński – z-ca Dyrektora OR KRUS w Łodzi, dr Jacek Michalak – Kierownik Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Łodzi, Anna Bieniawska – Dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi, Adam Michaś – Delegat IRWŁ do KRIR, Ludwik Apolinarski – Prezes Zarządu DLG AgroFood – organizator targów.

Na początku debaty Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski scharakteryzował województwo łódzkie pod kątem produkcji rolnej, a także przypomniał o trudnej sytuacji na tym terenie związanej z zagrożeniem ASF, ponieważ województwo łódzkie zajmuje 3 miejsce w kraju (po województwie wielkopolskim i kujawsko-pomorskim), jeśli chodzi o produkcję trzody chlewnej. Zaznaczył, że doniesienia o kolejnych ogniskach ASF niepokoją producentów trzody chlewnej w województwie. Zaapelował do ministerstwa rolnictwa o konkretne działania i pomoc dla rolników-producentów, dla których zagrożenie ASF to również zagrożenie bytności ich rodzin.

Ewa Lech – Podsekretarz Stanu w MRiRW w swojej wypowiedzi podsumowała miniony rok, który uznała za udany dla polskiego rolnictwa, choć w porównaniu do 2016 roku efekty ekonomiczne są minimalnie gorsze. Martwią ceny za żywiec wieprzowy i ceny ziemniaków. Niestety na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa UE, które odbywało się pod przewodnictwem Bułgarii nie przychylnono się do postulatów Krzysztofa Jurgielea - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w spra-

wie dopłat do wieprzowiny, prywatnego przechowywania, ewentualnie wywozu wieprzowiny. W Polsce i Europie w związku ze wzrostem cen paszy i zagrożeniu ASF sytuacja jest trudna. Pani minister wspominając o Wspólnej Polityce Rolnej podkreśliła znaczenie I i II filara, w tym polityki spójności, małych gospodarstw rolnych, wyrównanie dopłat. Ministerstwo wyznaczyło sobie 8 głównych priorytetów, m. in.: zwiększenie ilości miejsc pracy na wsi, wzrost poziomu życia i dochodowości, usprawnienie administracji. Warunki życia na wsi poprawiają się, wzrasta bezpieczeństwo, dochodowość rolników – możliwość sprzedaży żywności z własnych gospodarstw.

Poseł Robert Telus podkreślił jak ważna jest możliwość spotkania i rozmowy z rolnikami. Wspomniał o ustawie mającej chronić polską ziemię. Cel ustawy został osiągnięty, obywatel nie może kupić w Polsce ziemi. Kolejna ustawa, umożliwi sprzedaż produktów z własnego gospodarstwa – skrócić łańcuchy żywnościowe, drogę od pola do stołu, wyeliminować pośredników. Zaznaczył, że produkt polski ma markę, nie tylko w Polsce, ale i na świecie. Przewodniczący Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi wspomniał też o pracach nad możliwością uboju w gospodarstwie. Zaznaczył, że partii rządzącej zależy na wyrównaniu dopłat i stabilizacji rynku. W Sejmie została przegłosowana uchwała, która wzmocniłaby rząd w negocjacjach z UE. Istotne jest by mówić jednym głosem, by w nowej perspektywie wynegocjować nowe, lepsze warunki dla polskiej wsi – podsumował Robert Telus. Grzegorz Franczak – z-ca Dyrektora ARiMR OR w Łodzi przedstawił zakres ostatnich działań agencji, m. in. szczegóły naboru na modernizację gospodarstw rolnych oraz ewniesekPlus. Marek Sarwa Dyrektor ŁODR w Bratoszowicach zaznaczył, że wnioski obszarowe muszą być złożone przez internet – ŁODR będzie pomagał. W kwestii Modernizacji gospodarstw rolnych - obszar D i restrukturyzacji małych gospodarstw – ŁODR jest do dyspozycji rolników. Janusz Ciesielski – Dyrektor KOWR OT w Łodzi przedstawił zakres działań instytucji od momentu

połączenia ARR i ANR. Wspomniał, że dla rolników przygotowywane są dzierżawy w przetargach ograniczonych, a zainteresowanie jest bardzo duże, co roku kilkaset hektarów udaje się wydzierżawić.

Wiktor Szmulewicz – Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych podkreślił, że izby rolnicze są po to by służyć rolnikom, przekazywać dalej i być przy tworzeniu prawa. Walczyć w interesie rolnika. Najważniejsza jest wola współpracy i wola rządzących by wsłuchiwać się w problemy rolników. Wspomniał, że podejmowane decyzje i negocjacje są trudne, ponieważ obowiązują zapisy prawa krajowego i unijnego. Samorząd rolniczy wiele spraw stara się prostować i uczestniczyć w tworzeniu takiego prawa, aby było przyjazne dla polskiej wsi. Niestety – jak zaznaczył – największym problemem jest ASF u dzików, a nie u trzody chlewnej w gospodarstwach rolników. Cały czas aktualny jest wniosek Krajowej Rady Izb Rolniczych, żeby zmniejszać populację dzików. Przedstawiciele izb rolniczych walczą też o bioasekurację w gospodarstwach, współpracę ze służbami weterynaryjnymi czy specustawą. Mata dezynfekcyjna, rejestr kto wchodzi/kto wychodzi, cykl zamknięty jest wystarczający, jeśli chodzi o środki zapobiegawcze. Nie ma sensu straszyć małych producentów trzody chlewnej. Lekarz weterynarii nie ma być policjantem a instruktorem. Lekarz weterynarii ma pomóc rolnikowi – zaznaczył Prezes KRIR. W nawiązaniu do wypowiedzi Wiktora Szmulewicza, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wspominając o ASF, podkreślił kolejny raz, że rolnicy niejednokrotnie mają kredyty i inne zobowiązania, tym bardziej sytuacja staje się dla nich trudna.

Rolnicy w czasie dyskusji pytali m.in. o sytuację, kiedy mają zalewane gospodarstwa. Kto powinien zająć się tym problemem? Składali wnioski o to, by właścicielem rowów było państwo. Prezes KRIR odpowiadając zaznaczył, że rów jest własnością rolnika, rzeczka podlega pod

Zenon Kowalski - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Zduńskiej Woli

Grzegorz Antoniewski - Delegat Rady Powiatowej IRWŁ w Pabianicach

Jan Kołodziejczyk - Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Zaapelował, żeby nie narzekać na wszystko dookoła. Trzeba zacząć myśleć rozsądnie i to my właściciele gruntów sami musimy zadbać o rowy. Potrzebne jednak jest dofinansowanie. Prezes IRWŁ wspomniał, że niestety od tego roku Urząd Marszałkowski w Łodzi nie może dofinansować spółek wodnych, choć przeznaczył na to milion złotych, Regionalna Izba Obrachunkowa zakwestionowała to finansowanie. O rowy musi dbać rolnik, ponieważ gminy nie są w stanie wszystkich rowów dopilnować. Pytano także o usługi doradcze, czy mogą być bezpłatne? Marek Sarwa – Dyrektor ŁODR w Bratoszewicach zaznaczył, że jest pro-

jekt rozporządzenia - usługi doradcze, dotyczący możliwości podpisania przez rolnika umowy na 3 miesiące z ośrodkiem doradztwa. Niestety na razie rolnik musi płacić. Rolnicy pytali także o spadki cen na rynku mleka, kiedy proszek/nadwyżki mleka zalegają w magazynach. Prezes KRIR powiedział, że decyzja w tej kwestii ma być do końca marca, a Polska proponuje jedno z trzech rozwiązań: sprzedać krajom trzecim po korzystnych cenach, oddać krajom trzeciego świata, ewentualnie z dopłatą wykorzystać, jako dodatek białkowy do pasz – co by było najbardziej zasadne. Rolnicy pytali również o wysokość dopłat – co będzie, jeśli nie wy-

negocjujemy wyższych? Poseł Telus odpowiadając zaznaczył, że ważne jest nastawienie, że wygramy tę batalię. Prezes KRIR stwierdził, że trzeba walczyć o wyrównanie konkurencji. By budżet na rolnictwo w UE nie był mniejszy.

W czasie debaty rozmawiano również o emeryturach rolniczych, potrzebie bardziej szczegółowych konsultacji z rolnikami. Rolnicy wspominali także o problemie bakteriozy ziemniaków, niskich cen ziemniaków/warzyw (ziemniaka 20 gr, kapusta 20-30 gr) oraz różnic cenowych między ceną wyjściową rolnika, a ceną w markecie. Apelowali o ochronę polskiego rynku i ochronę polskiego rolnika.

Sylvia Skulimowska

Debata w Sejmiku

Reprezentanci rolników z całego województwa 5 marca 2018 roku zebrali się w sali obrad Sejmiku Województwa Łódzkiego, aby rozmawiać o problemach rolnictwa województwa łódzkiego. Debata została zorganizowana przez Marka Mazura - Przewodniczącego Sejmiku Województwa Łódzkiego przy współpracy z Bronisławem Węglewskim – Prezesem Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Izbę rolniczą reprezentowali również Andrzej Komala - Wiceprezes, członkowie Zarządu: Ewa Bednarek, Dariusz Kowalczyk, Adam Michaś – delegat IRWŁ do KRIR, delegaci na Walne Zgromadzenie IRWŁ oraz przewodniczący Rad Powiatowych IRWŁ i liczni przedstawiciele samorządu rolniczego z całego województwa. Gośćmi specjalnymi spotkania byli: Prezes NIK - Krzysztof Kwiatkowski, Główny Lekarz Weterynarii - Paweł Niemczuk oraz Mirosław Maliszewski – Poseł na Sejm RP, Prezes Związku Sadowników Polskich.

W posiedzeniu uczestniczyli też członkowie Zarządu Województwa Łódzkiego, posłowie na Sejm RP - Robert Telus, Grzegorz Wojciechowski, radni, przedstawiciele instytucji okołorolniczych, specjaliści z branży rolniczej, samorządow-

cy, a także indywidualni producenci rolni. Debata Rolna Województwa Łódzkiego, nazwana „Okragłym Stołem Rolniczym”, została zorganizowana już po raz piąty. Dyskusja dotyczyła sytuacji polskiego rolnictwa ze szczególnym uwzględnieniem problemów, z jakimi stykają się producenci i przetwórcy z województwa łódzkiego. Tematem wiodącym debaty było zagrożenie wirusem ASF. Prezes Najwyższej Izby Kontroli Krzysztof Kwiatkowski przedstawił nowy raport dotyczący wirusa ASF. Główny Lekarz Weterynarii zapewnił, że podejmowane są działania, które mają zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się wirusa. Rolnicy zwracali uwagę na koszt wprowadzenia bioasekuracji, który w gospodarstwie utrzymującym od 50 do 200 sztuk trzody wynosi ok. 33 tys. zł. Ostatnio w całym kraju weszły w życie ostrzeżone przepisy dotyczące bioasekuracji gospodarstw. Niestety rolnicy, szczególnie z powiatu piotrkowskiego - zagłębia trzodziarskiego, nadal obawiają się o przyszłość swoich gospodarstw.

Głos w debacie zabierali również producenci ziemniaków i warzyw, którzy nawet zapowiadają protesty. Sytuacja

jest dramatyczna, ponieważ nadmierny – niekontrolowany import, ograniczenia w eksporcie spowodowane bakteriozą pierścieniową ziemniaków powodują duże straty. Zwracali oni uwagę na rażące różnice w cenach: 0,20 zł/kg ziemniaków w skupie - w sklepie ziemniaki kosztują 1,50 zł/kg, kapusta 0,10 zł/kg - w sklepie po 3 zł. W czasie debaty złożyli oni petycję o podjęcie działań mających na celu ochronę krajowego rynku i interesów rodzimych producentów. Jednym z problemów jest niemożność zbycia warzyw składowanych w chłodniach, natomiast w sklepach dostępne są warzywa importowane również z innych krajów. Działające na polskim rynku przetwórci i sieci handlowe nie chcą zawierać kontraktów z polskimi producentami. Rynek zalewają importowane ziemniaki i warzywa, które zbywane są jako produkty polskie. Sadownicy zwracali również uwagę na problem w pozyskiwaniu pracowników. Apelowali o uproszczenie przepisów dotyczących zatrudnienia cudzoziemców przy pracach sezonowych, np. zbiorów owoców.

Sylvia Skulimowska

Rekomendacja odmian w województwie łódzkim

Właściwie dobrana odmiana uznawana jest za jeden z głównych czynników warunkujących zwiększenie produkcji roślinnej we współczesnym rolnictwie. Jest też jednocześnie najtańszym sposobem zwiększenia produkcji rolniczej, gdyż nie generuje dodatkowych nakładów, a może przynieść wymierne korzyści produkcyjne.

Dopływ nowych odmian krajowych i zagranicznych stwarza zapotrzebowanie na niezależną i obiektywną informację o odmianach. Taką informację dają wyniki doświadczeń Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO), prezentujące wiarygodne dane o wartości gospodarczej i użytkowej odmian wpisanych, zarówno do Krajowego Rejestru (KR), jak i Wspólnotowego Katalogu Odmian (CCA). Głównym zadaniem PDO jest umożliwienie trafnego wyboru odmian najlepiej dostosowanych do lokalnych warunków gospodarowania.

Efektywną formą rekomendacji odmian najbardziej odpowiednich do praktyki rolniczej w warunkach województwa łódzkiego są Listy Odmian Zalecanych (LOZ). Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rolników w 2018 roku po raz pierwszy utworzono LOZ dla odmian soi. Organizowane corocznie imprezy rolnicze na terenie stacji i podległych zakładów dają okazję do bliższego zapoznania się z programem PDO i odmianami rekomendowanymi do uprawy.

W bieżącym roku zaplanowano trzy spotkania: 19 czerwca - Dni otwartych drzwi w ZDOO Łuźmierz (pow. Zgierski), 20 czerwca - Dni otwartych drzwi w ZDOO Masłowice (pow. Wieluński) i 22 czerwca - VIII Sulejowskie dni pola w SDOO Sulejów (pow. Piotrkowski), na które w imieniu swoim i współpracowników zapraszam. Wzorem lat ubiegłych istnieje możliwość odwiedzin również w innych terminach, do czego zachęcam szczególnie szkoły. Poznanie fizjologii roślin, technologii uprawy i ochrony wielu gatunków roślin rolniczych może wzbogacić szkolną wiedzę młodych rolników i przyrodników.

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA ROK 2018

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie
ul Polna 10, 97-330 Sulejów
tel.+48 44 61 62 039

PSZENICA OZIMA

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Wartość Technologiczna
1.	Arkadia	2016	Jakościowa chlebowa
2.	Artist	2016	Chlebowa
3.	Delawar	2017	Jakościowa chlebowa
4.	Hondia	2017	Jakościowa chlebowa
5.	Linus	2015	Jakościowa chlebowa
6.	Medalistka	2018 ^R	Chlebowa
7.	Natula	2012	Jakościowa chlebowa
8.	Platin	2015	Chlebowa
9.	Pokusa	2017	Chlebowa
10.	RGT Kilimanjaro	2017	Jakościowa chlebowa

PSZENŻYTO OZIME

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Avokado	2018 ^R	Pastewna
2.	Borowik	2013	Pastewna
3.	Lombardo	2017	Pastewna
4.	Meloman	2016	Pastewna
5.	Panteon	2017	Pastewna
6.	Rotondo	2017	Pastewna
7.	Subito	2014	Pastewna
8.	Trapero	2017	Pastewna
9.	Trefl	2017	Pastewna

ŻYTO OZIME

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Dańkowskie Amber	2012	Populacyjna
2.	Dańkowskie Granat	2018	Populacyjna
3.	Dańkowskie Rubin	2016	Populacyjna
4.	KWS Binnto	2018 ^R	Mieszańcowa
5.	KWS Dolaro	2018 ^R	Mieszańcowa
6.	SU Nasri	2017	Mieszańcowa
7.	SU Performer	2016	Mieszańcowa

^R - wstępna rekomendacja

JĘCZMIEŃ OZIMY

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	KWS Kosmos	2018 ^R	Pastewny
2.	Titus	2014	Pastewny
3.	Zenek	2015	Pastewny

JĘCZMIEŃ JARY

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Ella	2013	Pastewna
2.	KWS Cantton	2017	Browarna
3.	KWS Irina	2016	Browarna
4.	KWS Vermont	2018	Pastewna
5.	Podarek	2016	Pastewna
6.	Salome	2016	Pastewna
7.	Soldo	2015	Pastewna
8.	Teksas	2018 ^R	Pastewna

PSZENICA JARA

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Wartość technologiczna
1.	Goplana	2016	Jakościowa chlebowa
2.	Harenda	2016	Chlebowa
3.	Nimfa	2018	Jakościowa chlebowa
4.	Rusałka	2017	Jakościowa chlebowa
5.	Tybałt	2009	Jakościowa chlebowa

OWIES

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Bingo	2010	Nizinna
2.	Kozak	2018 ^R	Nizinna
3.	Nawigator	2016	Nizinna

PSZENŻYTO JARE

Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Mamut	2017	Pastewna
2.	Mazur	2015	Pastewna
3.	Sopot	2018	Pastewna

www.sulejow.coboru.pl

e mail: sdoo.sulejow@coboru.pl

LISTA ODMIAN ZALECANYCH DO UPRAWY W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA ROK 2018

ZIEMNIAK – odmiany bardzo wczesne			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
Zbiór wczesny (po 40 dniach od wschodów)			
1.	Arielle	2013	B
2.	Denar	2009	AB
3.	Lord	2009	AB
4.	Riviera	2017	A-AB
Zbiór po zakończeniu wegetacji			
1.	Arielle	2016	B
2.	Denar	2009	AB
3.	Lord	2009	AB
ZIEMNIAK – odmiany wczesne			
1.	Bellarosa	2010	B
2.	Gwiazda	2014	B
3.	Ignacy	2015	B
4.	Michalina	2011	B
5.	Vineta	2007	AB
ZIEMNIAK – odmiany średniowczesne			
1.	Satina	2007	B
2.	Tajfun	2007	B-BC
3.	Jelly-średniopóźna	2009	B
RZEPAK OZIMY			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Alvaro KWS	2018	Mieszana
2.	Atora	2017	Mieszana
3.	Birdy	2018 ^R	Populacyjna
4.	Bonanza	2017	Mieszana
5.	DK Expiro	2018 ^R	Mieszana
6.	ES Valegro	2017	Populacyjna
7.	Hamilton	2018 ^R	Mieszana
8.	Kuga	2017	Mieszana
9.	Lohana	2015	Populacyjna
10.	Monolit	2009	Populacyjna
11.	Sherlock	2012	Populacyjna
12.	SY Florida	2017	Mieszana

KUKURYDZA – użytkowanie na ziarno			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	FAO
odmiany wczesne			
1.	Agro Fides	2018 ^R	230
2.	Kwintus	2017	220
3.	LG31255	2018 ^R	230
4.	SY Werena	2017	230
odmiany średniowczesne			
1.	ES Asteroid	2017	240
2.	ES Zorion	2017	240
3.	Figaro	2018 ^R	240-250
4.	SY Telias	2018 ^R	240
odmiany średniopóźne			
1.	DKC3623	2017	280
2.	P8821	2018 ^R	260-270
3.	Walterinio KWS	2018 ^R	260
KUKURYDZA – użytkowanie na kiszonkę			
Odmiany wczesne			
1.	Assano	2018 ^R	230
Odmiany średniowczesne			
1.	Agro Polis	2017	240
2.	Cyrano	2018	240
3.	Farmezzo	2017	250
4.	Figaro	2018 ^R	240
Odmiany średniopóźne			
1.	Walterinio KWS	2017	260
SOJA			
Lp.	Odmiana	Rok wpisania na LOZ	Typ odmiany
1.	Erica	2018 ^R	Wczesna
2.	Abelina	2018 ^R	Średniowczesna
3.	GL Melanie	2018 ^R	Średniopóźna

^R - wstępna rekomendacja

- Lista odmian zalecanych do uprawy na obszarze województwa (LOZ) została sporządzona w oparciu o wieloletnie wyniki doświadczeń odmianowych prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w województwie łódzkim do roku 2017.

- Odmiany umieszczone na „liście” wykazały w ostatnich latach dużą przydatność do uprawy w warunkach naszego województwa i zasługują na znaczący udział w uprawie.

- Stwierdzona w czasie badań duża wartość tych odmian daje większą gwarancję uzyskania lepszych efektów gospodarczych niż uprawa innych odmian.

Szacunkowe, potencjalne korzyści ekonomiczne z właściwego doboru odmian na przykładzie zbóż, przy areale ich uprawy w Polsce ok. 7 600 000 ha i cenie 1 tony ziarna ok. 600 zł, są następujące:

- przy zwiększeniu plonu ziarna o 50 kg/ha – 228 mln zł;
- przy zwiększeniu plonu ziarna o 100 kg/ha – 456 mln zł;
- przy zwiększeniu plonu ziarna o 500 kg/ha – 2 280 mln zł;

Różnice w plonowaniu odmian w doświadczeniach PDO zwykle przekraczają 500 kg/ha.

Lista odmian zalecanych do uprawy powstaje dzięki znaczącemu wsparciu merytorycznemu i finansowemu programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego przez Partnerów Ustawowych tj. Samorządu Województwa Łódzkiego i Łódzkiej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego.

dr Przemysław Majchrowski

Dyrektor COBORU

Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie

www.sulejow.coboru.pl

**Radosnych,
pogodnych
i wiosennych
Świąt Wielkanocnych
niosących pokój,
wiarę i nadzieję
odradzającego się
życia**

życzy Państwu
dr inż. Przemysław Majchrowski
wraz z Pracownikami COBORU
Stacji Doświadczalnej
Oceny Odmian w Sulejowie

www.sulejow.coboru.pl
e mail: sdo@sulejow@coboru.pl

ASF w Polsce - aktualna sytuacja

Bioasekuracja jedyny sposób ochrony świń przed chorobą

Produkcja świń w Polsce jest przed niezwykle poważnym wyzwaniem jakim jest skuteczne zabezpieczenie krajowego pogłowia świń przed coraz bardziej dynamicznie szerzącym się w populacji dzików ASF. Choroba ta występuje od kilku lat endemicznie w Rosji oraz na Białorusi. Dużą dynamikę szerzenia ASF rejestruje się w ostatnich 3 latach w Estonii na Łotwie oraz Litwie. Przypadki tej choroby w roku 2017 zarejestrowano również w Mołdawii, Rumunii oraz w Czechach. Od lutego 2014 roku ASF występuje także w Polsce. Do końca roku 2017 stwierdzono w naszym kraju prawie 850 przypadków ASF u dzików i 104 ogniska tej choroby u świń. Wszystkie te zdarzenia miały na obszarze 4 województw (podlaskie, lubelskie, mazowieckie, warmińsko-mazurskie). Dynamika rozprzestrzeniania się choroby w Polsce jest coraz większa ASF konsekwentnie rozprzestrzenia się w Polsce zarówno wzdłuż granicy wschodniej jak i w kierunku zachodnim. W listopadzie br choroba przekroczyła linię Wisły. W tej chwili przypadki ASF rejestruje się w odległości około 30 km na zachód od najdłuższej polskiej rzeki. Ze względu na stałą, w coraz większej ilości obecność wirusa ASF w populacji dzików oraz jego obecność w krajach sąsiadujących z Polską na wschodzie istnieje stałe, poważne zagrożenie możliwości rozprzestrzenienia tego drobnoustroju wśród świń.

Warto też pamiętać o najnowszych decyzjach Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (O.I.E.), podjętych w maju 2017. Ta najważniejsza z punktu widzenia ochrony zdrowia zwierząt organizacja przyjęła regulację prawną, która mówi, że kraj wolny od co najmniej 12 miesięcy od ASF w populacji świń, niezależnie od tego, że choroba ta występuje wśród dzików, można uznać za wolny od ASF u świń. W konsekwencji na kraj taki nie są nakładane sankcje tak jak to miało miejsce dotychczas, gdy z powodu wystąpienia ASF u dzików tracił on prawo eksportu świń i wieprzowiny do krajów trzecich.

Najczęściej wektorem odpowiedzialnym za wprowadzenie wirusa afrykańskiego pomoru świń (ASFV) do stad świń był człowiek. Głównym źródłem ASFV dla dzików są dziki padłe z powodu zakażenia wspomnianym wirusem stad świń.

Główną i w zasadzie jedyną przyczyną rozprzestrzenienia się ASF w populacji świń były błędy popełniane przez ludzi. Czynnikiem chorobotwórczy dostawał się do stad zazwyczaj poprzez: wprowadzenie do chlewni zakażonych ASFV zwierząt, nielegalne skarmianie zwierząt oraz pośredni lub bezpośredni kontakt świń z zainfekowanymi dzikami lub ich odchodami. Jak wynikają dane z wywiadu

niejednokrotnie wektorem choroby była zanieczyszczona wirusem ASF zielonka, siano lub słoma.

Wektorem choroby mogą być waleśjące się po lesie i wychodzące poza teren chlewni psy i koty. Mechanicznym wektorem w przenoszeniu się ASFV mogą być ptaki i gryzonie. Bardzo niebezpieczne wyroby mięsne (kielbasa, boczek, słonina, etc.), zakupione z nieznanego źródła i wniesione do chlewni. W aktualnej sytuacji wektorem może być dziczyzna i wyroby z dziczyzny.

Należy podkreślić, że przestrzeganie podstawowych zasad bioasekuracji chroni w bardzo dużym stopniu przed wszystkimi wymienionymi wektorami,

Biorąc pod uwagę dynamicznie pogarszającą się sytuację wśród dzików wdrożenie, we wszystkich chlewniach utrzymujących świnię zasad bioasekuracji wydaje się być obecnie najważniejszym sposobem ochrony krajowego pogłowia świń przed ASF. Warunkiem podstawowym, pozwalającym na prawidłowe wprowadzenie wspomnianych zasad jest ogrodzenie budynków inwentarskich. Bez spełnienia tego wstępnego kryterium nie może być mowy o pełnym zabezpieczeniu obiektu przed chorobą.

Mając nadzieję, na to, że w niedalekiej przyszłości wprowadzone zostaną regulacje skłaniające producentów świń do ogrodzenia budynków, w których są one utrzymywane przedstawia się poniżej podstawowe zasady bioasekuracji, których codzienne, solidne przestrzeganie da szansę ochro-

robotwórcze i warunkowo chorobotwórcze, występujące przede wszystkim w chowie wielkotowarowym. Pojęcie to dzieli się na dwie części. Pierwsza uwzględnia bioasekurację zewnętrzną, a druga bioasekurację wewnętrzną, czyli obszar fermy.

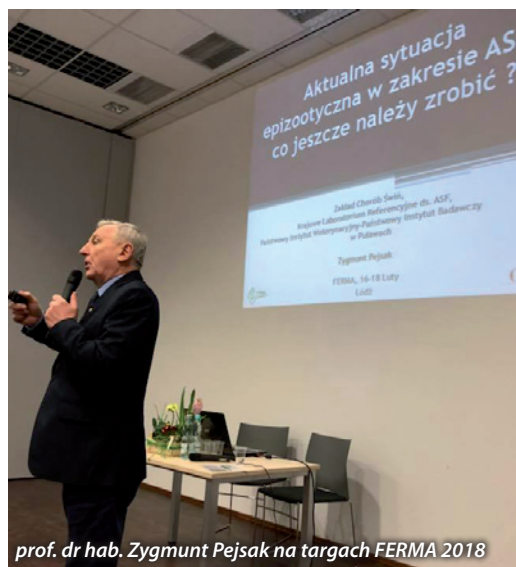
Bioasekuracja zewnętrzna odnosi się przed wszystkim do ochrony stad przed chorobami zwalczanymi z urzędu (chorobami listy OIE) takimi np. ASF i ma w omawianym zakresie szczególnie ważne znaczenie.

Istotnym elementem bioasekuracji zewnętrznej jest kwarantanna, którą zwierzęta muszą przejść przed ich włączeniem do stada. Celem kwarantanny jest kliniczna ocena stanu zdrowia świń oraz wykonanie diagnostycznych badań laboratoryjnych zwierząt. Badania powinny być wykonane dwukrotnie, to jest natychmiast po wprowadzeniu zwierząt do kwarantanny i około 3 tygodnie później. Badanie pierwsze wykaże czy zakupiono zdrowe zwierzęta. Badania drugie jest konieczne dla wykluczenia prawdopodobieństwa infekcji świń w trakcie załadunku, transportu czy wyładunku. Pobyt świń w kwarantannie trwa od co najmniej 30 do 60 dni. Warunkiem uznania pomieszczenia jako „kwarantannik” jest szczególnie wysoki poziom jego bioasekuracji, wykluczający dostęp do wspomnianego pomieszczenia, drobnoustrojów chorobotwórczych. Budynek i teren kwarantanny powinny być położone w odległości około 3 km od innych chlewni świń, w tym od chlewni macierzystej. Zwierzęta przebywające w kwarantannie powinny być obsługiwane przez oddzielny personel.

W realizacji bioasekuracji w budynku kwarantanny oraz w fermie docelowej pomocne są określone oznakowania, które uwidaczniają wymogi oraz dozwolone i niedozwolone zachowania personelu i wizytujących osób z zewnątrz.

Parkingi dla pojazdów powinny być rozmieszczone poza obszarem na którym zlokalizowane są budynki ze zwierzętami. Środki lokomocji muszą przed wjazdem na parking być oczyszczone i zdezynfekowane. Wjazd pojazdów na teren fermy, jeżeli to jest konieczne, musi odbywać się poprzez odpowiednio skonstruowany i wypełniony właściwym płynem dezynfekcyjnym „basen dezynfekcyjny”. Wizyty powinny być potwierdzane w specjalnym zeszycie a osoby wchodzące na teren chlewni zobowiązane są do wzięcia prysznicza i zmiany ubioru. W przypadku wyjątkowo cennych obiektów należy wymagać, by wizytujący przez co najmniej 48 godzin, nie mieli kontaktu z innymi stadami tego samego gatunku zwierząt.

Pracownikom chlewni nie wolno posiadać świń ani dodatkowo pracować w innych gospodarstwach, w których kontaktu ze świniami nie da się uniknąć. Muszą oni być

prof. dr hab. Zygmunt Pejsak na targach FERMA 2018

ny krajowego pogłowia trzody chlewnej przed ASF oraz innymi chorobami tego gatunku zwierząt.

Zagadnienie bioasekuracji, obejmuje elementy profilaktyki chorób świń, wywołanych przez drobnoustroje cho-

ustawicznie szkoleni i doszkalani w zakresie bioasekuracji. Najlepsze rezultaty uzyskuje się na fermach, które organizują obowiązkowe szkolenia dla pracowników fermy, co najmniej kilka razy do roku. Tematyka powinna obejmować standardowe procedury operacyjne (SPO), zmierzające do bioasekuracji i uświadomienia ryzyka, które niesie kontakt z innymi świniami poza miejscem pracy członka załogi danej fermy. Właściciele ferm oraz pracownicy nie mogą brać udziału w polowaniach czy też w nagance.

W szerzeniu się chorób zakaźnych między zwierzętami z poszczególnych stad szczególną rolę i odgrywają pojazdy przewożące paszę, które muszą w ciągu dnia być w kilku fermach. By zminimalizować możliwość przeniesienia tym sposobem patogenów, należy odpowiednio budować zbiorniki lub silosy paszowe tak, by nie ułatwiały one transmisji zarazków do fermy lub budynków kwarantanny. Należy pamiętać że z uwagi na ryzyko zawleczenia choroby zakaźnej kierowca pojazdu nie może być dopuszczany do bezpośredniego lub pośredniego kontaktu ze świniami.

Zgodnie z podstawowymi zasadami bioasekuracji w przypadku konieczności wjazdu paszo-wozu na teren fermy, kierowca musi założyć ochraniacz na swoje obuwie, zanim opuści kabinę pojazdu. Dużym ryzykiem jest zezwolenie na wjazd na teren gospodarstwa paszo-wozu rozwożącego paszę po innych obiektach. Lekarze weterynarii opuszczający samochód, którym przyjechali do gospodarstwa powinni nałożyć na obuwie stosowne zabezpieczenie, które zmieniają wchodząc do obiektu. Lekarze weterynarii, ze względu na zakres swoich czynności i fakt wizytowania przede wszystkim obiektów „problemowych” muszą mieć świadomość, że są szczególnie narażeni na to, by być wektorem w szerzeniu się infekcji. Ryzykiem jest każde wejście na fermę osób personelu technicznego, kontrolerów, etc. Reasumując problematykę obsługi samochodowej ferm w kontekście bioasekuracji – pojazdy oraz ich kierowcy stanowią znaczące ryzyko transmisji patogenów. Należy wymagać od dostawców - zaopatrujących fermę w konieczne produkty (dodatki paszowe, nasienie, drobne sprzęty, etc.), by ich pojazdy były przed dostawą umyte i wydezynfekowane. Niezbędna jest stała kontrola sposobów i efektywności skuteczności dezynfekcji pojazdów zewnętrznych przewożących świnie. Dostępne dane epidemiologiczne wskazują, że pojazdy do transportu zwierząt są częstym wektorem w szerzeniu się chorób. Między innymi dlatego myjnie służące oczyszczaniu i dezynfekcji pojazdów powinny spełniać odnośne warunki techniczne.

Ryzyko związane z przekraczaniem wymogów bioasekuracji ma miejsce przede wszystkim wtedy, gdy wprowadza się do stada remontowy materiał zarodowy (loszki, knurki) oraz w okresie sprzedaży warchlaków, tuczników i brakowanych loch.

Jednym z miejsc, z którego wprowadzone mogą być do stada chorobotwórcze drobnoustroje jest rampa załadownicza. W ramach bioasekuracji zaleca się, by rampa była zlokalizowana przy zewnętrznym ogrodzeniu fermy, w znacznej odległości od budynków inwentarskich – przynajmniej 20-50 metrów. Spływ z rampy powinien być skierowany na zewnątrz ogrodzenia tak by w trakcie jej mycia ścieki spływały na zewnątrz chlewni a nie do jej obszaru. W sytuacji gdy świnie wejdą do pojazdu i cofną się na rampę, muszą one bezwzględnie zostać wprowadzone z powrotem do pojazdu. Nie mają prawa wrócić do chlewni. Nie można wykorzystywać rampy załadowniczej do załadunku padliny. Jak wskazują na to doświadczenia związane z szerzeniem się ASF, słoma może być wektorem w szerzeniu się tej choroby. Z tego powodu słoma, przeznaczona do ścielenia powinna pochodzić ze źródła (obszaru) wolnego od wirusa ASF w sensie takich wektorów jak zwierzęta, kał, mocz, śluz; powinna być dostarczana wolnymi od zarazków pojazdami.

Typowe czyszczenie obuwia i jego odkażanie przechodzeniem przez matę ze środkiem dezynfekcyjnym nie daje żadnej pewności zabicia patogenów, które znajdują się na obuwia. Skuteczność dezynfekcji obuwia podnosi istotnie jego oczyszczanie mechaniczne z cząstek organicznych, po którym następuje namaczanie w płynie dezynfekcyjnym na co najmniej 5 minut. Mata musi codziennie być uzupełniana świeżym płynem dezynfekcyjnym. W okresie zimy do roztworu dezynfekcyjnego należy dodawać sól.

Do dezynfekcji obuwia stosuje się najczęściej 2% roztwór sody kaustycznej lub Virkon S w rozcieńczeniu 1:100 a w przypadku inaktywacji ASFV w rozcieńczeniu jeszcze wyższym, to jest nawet 1:800.

Jedynym, praktycznie skutecznym sposobem zapobiegającym przeniesieniu patogenów z zewnątrz na teren chlewni jest zmiana obuwia przed wejściem do obiektu.

Jeżeli świnie mają możliwość przebywania na wybiegach, co praktykowane jest coraz rzadziej, a w świetle aktualnej sytuacji odnośnie do ASF, powinno być, przynajmniej w określonych regionach zabronione, obiekty takie powinny mieć podwójne ogrodzenie, by nie mogło dochodzić do bezpośredniego kontaktu między zwierzętami z chlewni a wolnożyjącymi. Konieczne jest też uniemożliwienie lub co najmniej utrudnienie dostępu do obiektu gryzoni.

Jako wektor szerzenia się chorób zakaźnych świń w grę wchodzi szczury i myszy. Mogą one być wektorem w szerzeniu się: salmonellozy, leptospirozy, toksoplazmozy, włośnicy, różycy, dyzenterii i szereg innych chorób zakaźnych lub inwazyjnych. Szczury mogą przemieszczać się na duże odległości (do około 4 km) i przenosić patogeny chlewni do chlewni. Obecność szczurów i myszy w obiekcie uniemożliwia realizację bioasekuracji. W związku z tym deratyzacja jest bezwzględnie warunkiem jej osiągnięcia.

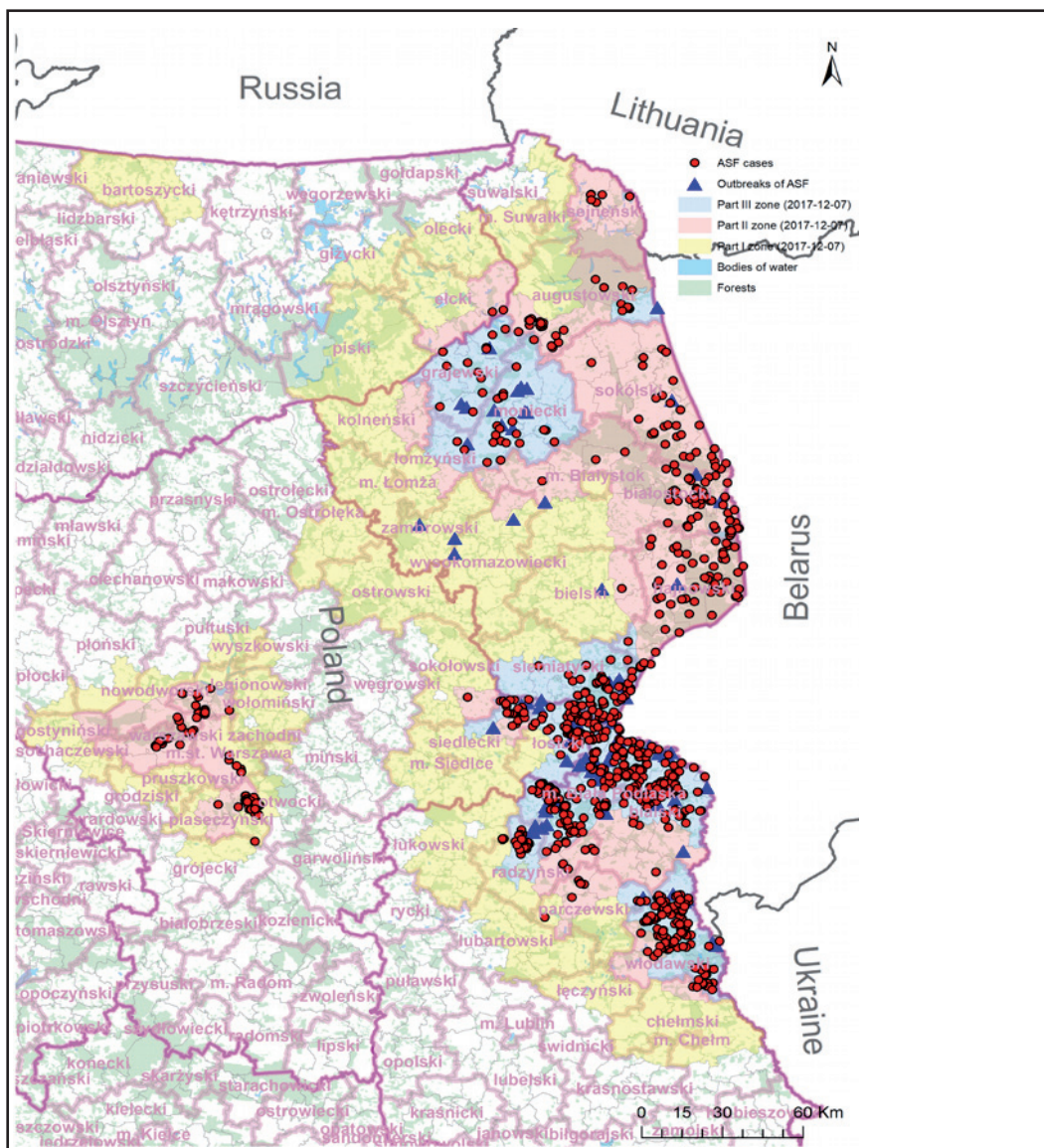
Bioasekuracja wewnętrzna w przypadku ASF w zasadzie odgrywa rolę drugorzędą. W odniesieniu do omawianej choroby obowiązuje zasada administracyjnej likwidacji stada dotkniętego ASF. W przypadku innych chorób jak np. pleuropneumonii czy PRR zagadnienie to spełnia swoją ważną rolę.

Przedstawione, powyżej ogólne zasady, wskazują jedynie obszary, które powinny być brane pod uwagę przy opracowywaniu szczegółowych kryteriów postępowania bioasekuracyjnego w każdym obiekcie, w którym utrzymywane są świnie.

Należy podkreślić, że tylko przestrzeganie zasad bioasekuracji – we wszystkich krajowych chlewniach trzody chlewnej – daje szansę ochrony pogłowia świń przed największym aktualnym zagrożeniem, którym jest w Polsce ASF. Należy mieć świadomość, że są w naszym kraju regiony, w których nieprzerwanie stwierdza się obecność, przede wszystkim padłych ale także żywych dzików, zakażonych ASFV. Niekorzystna jest również sytuacja epizootyczna w krajach sąsiadujących (Ukraina, Rosja, prawdopodobnie Białoruś), z których pochodzi znaczna liczba osób zatrudnionych w produkcji zwierzęcej w Polsce, które niezależnie od prowadzonych kontroli granicznych mogą być wektorem w szerzeniu ASF.

Ryc. 1. Rozprzestrzenienie się ASF u dzików i u świń; w okresie pierwszych 46 miesięcy epizootii choroby w Polsce (od lutego 2014 do grudnia 2017).

prof. dr hab. Zygmunt Pejsak
Państwowy Instytut Badawczy – Państwowy Instytut Weterynaryjny
w Puławach

Bezpieczna Duża Rodzina

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” jest instytucją partnerską w ogólnopolskim programie Karta Dużej Rodziny wspierającym rodziny z co najmniej trójką dzieci. Na podstawie imiennej ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny Tuw „Tuw” udziela ubezpieczającym się rodzinom wielodzietnym zniżek w ubezpieczeniach komunikacyjnych i majątkowych.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” jako partner programu ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny oferuje zniżki do 15% na ubezpieczenia komunikacyjne dla pojazdów należących do „dużej rodziny” oraz do 30% zniżki w zakresie ubezpieczeń: mieszkań, domów, gospodarstw rolnych i następstw nieszczęśliwych wypadków.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

KARTA DUŻEJ RODZINY
rodzina.gov.pl

W ramach programu
OFERUJEMY SPECJALNE RABATY
Ubezpieczenia komunikacyjne **-15%**
Ubezpieczenia majątkowe i rolne **-30%**

Zniżki w ubezpieczeniach majątkowych i komunikacyjnych, oferowane w programie ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, nie są bez znaczenia w skromnych zazwyczaj budżetach rodzin wielodzietnych, które mimo wielu codziennych domowych wydatków, starają się jak najlepiej dbać o bezpieczeństwo i zdrowie swoich dzieci, jak rów-

nież o wartość majątku, który w przyszłości potomkowie będą dziedziczyć.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z co najmniej trójką dzieci (rodzina 3+), niezależnie od dochodu. Upoważnia ona do korzystania ze zniżek, ulg i rabatów na komunikację, wstęp do placówek kultury, parków narodowych, ośrodków sportu i rekreacji, a także na zakupy oraz usługi w placówkach handlowych i usługowych na obszarze całego kraju, jeżeli są one partnerami programu KDR. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny należy złożyć wniosek o jej wydanie w gminie odpowiadającej miejscu zamieszkania. Karta wydawana jest bezpłatnie każdemu członkowi rodziny 3+. Rodzice mogą korzystać z kart dożywotnio, dzieci do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do 25 roku życia. Jeśli w rodzinie są dzieci niepełnosprawne, wówczas ogólnopolska Karta Dużej Rodziny wydawana jest na czas orzeczenia o niepełnosprawności. Karta przysługuje również rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka.

Ogólnopolski program Karta Dużej Rodziny przyczynia się do poprawy sytuacji ekonomicznej rodzin 3+, doceniając w ten sposób znaczenie rodzin wielodzietnych w naszym społeczeństwie. Karta Dużej Rodziny to jeden z instrumentów polityki prorodzinnej funkcjonujący w każdej gminie, mieście i całym kraju. Program promuje model rodziny wielodzietnej, co ma niemałe znaczenie wobec spadającej dzietności polskich rodzin tak w miastach, jak i na wsi. Jest również dowodem uznania dla codziennej, nieraz trudnej pracy wychowawczej z dziećmi, wykonywanej przez rodziców bądź opiekunów, jak również wysiłku finansowego, jaki muszą ponieść, aby dzieci mogły w pełni korzystać z możliwości rozwoju intelektualnego i fizycznego uczestnicząc w zajęciach edukacyjnych, kulturalnych czy sportowych. Często zajęcia te są odpłatne i odbywają się poza miejscem zamieszkania dziecka, na które musi ono dojechać. Zniżki oferowane przez partnerów ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny umożliwiają więc nie tylko atrakcyjniejsze i bezpieczniejsze życie najmłod-

szego pokolenia w rodzinie wielodzietnej, interesujące spędzenie wolnego czasu i wakacji, lecz także zwiększają szanse życiowe i edukacyjne dzieci wychowywanych w rodzinach wielodzietnych miejskich i wiejskich.

Z dniem 1 stycznia 2015 roku program ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny przekształcił się w Ustawę o Karcie Dużej Rodziny. Ustawa pozwala na łączenie karty ogólnopolskiej z lokalnymi (samorządowymi) programami wsparcia dla rodzin wielodzietnych, dla których już wcześniej partnerem w niektórych jednostkach samorządowych było Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw”.

- Wzajemność ubezpieczeniowa, która w swoim założeniu nie jest nastawiona na zysk, lecz na zaspokojenie potrzeb osób ubezpieczonych, wpisuje się w pełni w program pomocy rodzinom wielodzietnym – zaznaczyła Prezes Zarządu Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw” Ewa Stachura-Kruszewska. Jest to również wyraz prospołecznej i prorodzinnej działalności Tuw „Tuw”, najstarszego towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych w Polsce, założonego w pierwszych latach transformacji, w 1991 roku. A wszystko w myśl zasady: „Ubezpieczajmy się u siebie”.

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „Tuw”

Biuro Regionalne w Łodzi

ul. Swojska 4, 91-342 Łódź

tel. 42 640-69-80

e-mail: lodz@tuw.pl

www.tuw.pl

*Wielkanoc to czas otuchy i nadziei. Czas odradzania się wiary w człowieka.
Życzę Państwu, aby te Święta Wielkanocne przyniosły radość
oraz wzajemną życzliwość. By stały się źródłem wzajemnej miłości
i szacunku w Rodzinie, wśród najbliższych Przyjaciół i Współpracowników.
Niech te Święta, które niosą odrodzenie, napełnią Państwa spokojem i wiarą,
niech dadzą siłę w pokonywaniu trudności
i pozwolą z ufnością patrzeć w nadchodzącą przyszłość.*

Anna Bieniawska
Dyrektor Biura Regionalnego Tuw „Tuw” w Łodzi
wraz z Pracownikami

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Symbolika Wielkanocy

Święta Wielkiej Nocy to czas wypełniony spotkaniami w rodzinnym gronie. Na te wyjątkowe dni przygotowujemy pyszne, tradycyjne potrawy i dekorujemy stół nadając mu świąteczny charakter. Pisanki, zająca, świeże kwiaty to absolutnie obowiązkowe elementy wystroju.

Kulinarną zaletą Świąt Wielkanocnych jest to, że na stole pojawić się może niemal wszystko czego zapagniemy. Trudno sobie wyobrazić wielkanocny posiłek bez jajek czy białej kielbasy, ale w tym przypadku nie preferujemy aż tak restrykcyjnych, tradycyjnych przepisów, jak to się dzieje w czasie Wigilii.

Na tradycyjnym wielkanocnym stole nie może zabraknąć koszyczka ze świętym jedzeniem: chleba, białej surowej kielbasy parzonej czy pieczonej szynki, jajek, ćwikły, chrzanu i oczywiście ciast. To co wkładamy do koszyczka ma znaczenie symboliczne.

Chleb - najprostsza, podstawowa potrawa, niezbędna do życia, dla chrześcijan symbol nadzwyczajny – ciało Chrystusa.

Jajko - symbol odradzającego się życia zwycięstwa nad śmiercią. Podzielenie się jajkiem rozpoczyna śniadanie wielkanocne, co łączy się z życzeniami radości, zdrowia i szczęścia w życiu rodzinnym.

Sól - dawniej posiadała moc odstraszenia wszelkiego zła, symbolizuje oczyszczenie, sedno istnienia i prawdy.

Wędlina - zapewnia płodność i dostatek.

Ser - jest symbolem przyjaźni zawartej między człowiekiem a siłami przyrody.

Chrzan - samodzielnie utarty, w tradycji ludowej był symbolem siły i fizycznej krzepy.

Ciasto - koniecznie domowe to symbol umiejętności i doskonałości.

Jednak największe znaczenie symboliczne ma baranek, wśród chrześcijan uosabiający zwycięstwo Chrystusa, który jak ofiarny baranek oddał swoje życie za ludzi, by następnie zmartwychwstać i odnieść zwycięstwo nad grzechem, złem i śmiercią. Wielkanocne baranki wykonuje się z cukru, czekolady, ciasta, chleba bądź masła.

Wielkanocna uczta następuje po 40 – dniowym poście, w związku z tym to czas dla wszystkich amatorów słodkości. Honorowe miejsce na wielkanocnym stole zajmują symbole świąt Wielkiej Nocy - baba drożdżowa, pascha, mazurki.

Zapraszamy na przedświąteczne zakupy na Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. W hurtowniach i na rynku rolnym czeka na Państwa szeroka gama produktów do koszyczków i na stół wielkanocny.

Mazurek

Ciasto (na dwie średnie blaszki):

500 g mąki

2 łyżeczki proszku do pieczenia

cukier waniliowy

¾ szklanki cukru

2 żółtka

2 łyżki jogurtu

Nadzienie:

Orzechy, wiórki kokosowe, deserowa czekolada, suszone owoce, kajmak itp.

Przygotowanie

Przygotować dwie średnie blaszki i wyłożyć je papierem.

Ciasto zagnieść i wykleić/rozsypanać (zależy od konsystencji) na blaszki, ponakłuwać widelcem. Piec w temperaturze ok. 180 stopni do zarumienienia. Następnie na plackach rozsmarować kajmak, z płynnej czekolady uformować wzory, ozdobić orzechami, wiórkami, owocami według uznania.

*Pogodnych i wesołych Świąt Wielkiej Nocy.
Rodzinnej atmosfery świątecznego śniadania,
bogatego zajączka i wiosennego nastroju
życzy Zarząd i Pracownicy
ŁRH „Zjazdowa” S.A.*

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl http://www.zjazdowa.com.pl

Stokrotka, ale afera!

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Chropy „Stokrotka” powstało w styczniu 2010 roku. Głównym celem działalności Stowarzyszenia jest kultywowanie tradycji wsi poprzez odtwarzanie starych przepisów na potrawy i ciasta oraz dawnych obrzędów i tradycji wsi Chropy oraz powiatu poddębickiego. Wraz z powstaniem Stowarzyszenia działalność rozpoczął Kabaret „Stokrotka, ale afera”. Kabaret przygotowuje i przedstawia skecze nawiązujące do tematyki wsi. Występ Kabaretu obejrzeć można na corocznym Świątku Piecz-

niejsze Koło Gospodyń Wiejskich powiatu poddębickiego. W 2014 roku mieszkańców powiatu zachwylił projekt „Stokrotki na wybiegu”, w ramach którego członkinie Stowarzyszenia zamieniły się w prawdziwe modelki, a w remizie OSP Chropy na jeden wieczór zawitał wielki świat mody. Wstępem do pokazu mody były warsztaty wizażu oraz warsztaty empowermentowe. Stokrotki odbyły również sesję zdjęciową, a zdjęcia ukazały się w kalendarzu, który jak świeże bułeczki rozszedł się w nakładzie 200 sztuk.

nego Ziemniaka odbywającym się w tutejszej remizie OSP. Od czasu powstania Stowarzyszenie realizuje wiele przedsięwzięć. Dzięki aktywności i zaangażowaniu członków w ubiegłym roku Stowarzyszenie uplasowało się na trzecim miejscu w plebiscyie „Dziennika Łódzkiego” na najpopular-

W Chropach odbywają się cykliczne imprezy. Każda z nich cieszy się ogromnym powodzeniem. Są to m.in. Święto Pieczonego Ziemniaka, Noc Świętojańska z rzucaniem wianków do rzeki, Złoty Motocyklistów. Każdego roku w Chropowej remizie OSP odbywa się Sylwester, Andrzejki, podczas których na stołach goszczą potrawy przygotowane przez członkinie. Głowy członkiń Stowarzyszenia są pełne pomysłów, a chęci do działania niezmiernie. Jedyne co ogranicza zasięg i rozmiar ich działań to finanse i czas, których wciąż brakuje. Stowarzyszenie korzysta ze wsparcia finansowego Urzędu Gminy Poddębice, Starostwa Powiatowego w Poddębicach. Ogromnym wsparciem dla działań „Stokrotek” jest miejscowa Ochotnicza Straż Pożarna.

Dla Czytelników W NOWEJ ROLI przygotowaliśmy przepisy na wielkanocną gęś, która może być atrakcją świątecznego obiadu.

Gęś wielkanocna

Składniki:

- 1 gęś
- 1 kg jabłek
- 500 g wątróbki drobiowej
- 150 g masła
- majeranek, sól, pieprz

Sposób przygotowania:

Sprawioną gęś natrzeć przyprawami i odstawić najlepiej na noc w chłodne miejsce, owijając w lnianą szmatkę. Jabłka pokroić w grubą kostkę. Wątróbkę pokroić w paski i połączyć z jabłkami oraz z majerankiem. Przygotowany farsz włożyć do wnętrza tuszki, a otwór zaszyć. Piec około 2 godziny, skrapiając wodą i wytwarzającym się sosem. Można też przykryć folią, pamiętając by pod koniec pieczenia ją zdjąć. Obłożyć gęś masłem, aby powstała brązowa, chrupiąca skorupka.

Wesołych Świąt i smaczej gęsi!
Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Chropy „Stokrotka”